

ОСОБЛИВОСТІ КРОС-КУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

О.О. Прокопенко, здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Н.Б. Стіволос, канд. екон. наук, доцент
Сумський національний аграрний університет*

Кожна міжнародна організація так чи інакше має відношення до міжнародного крос-культурного середовища. Обізнаність особливостей ділової культури інших країн має велике значення, тому що діяльність підприємств в умовах глобалізації виходить за національні межі, тим самим залучаючи до свого кола великий обсяг людей з найрізноманітнішими культурними світоглядами. У результаті крос-культурні розбіжності починають грати в компанії значну роль і впливати на ефективність її діяльності.

Крос-культурний менеджмент – це комплекс різних рівнів культури в бізнес-середовищі, які базуються на управлінні відносинами, що виникають на перетинанні організаційних та національних культур.

Особливу увагу вивченню крос-культурного менеджменту присвячена значна кількість наукових праць таких відомих вчених як, Р. Льюїс, Т. Парсонс, М. Рокич, М. Тайєб, А. Тропенранс. Тлумачення специфіки організаційної структури та особливостей використання крос-культурного аналізу управління міжнародними організаціями присвячені роботи Ю.М. Петрушенко, Т.А. Голець, В.Г. Буниної, Ю.Г. Козак, В.В. Ковалевського, К.І. Ржепішевського та А.Г. Єфімової.

Прибутковість будь-якого підприємства на зовнішньому ринку підпорядкований тим, як правильно побудоване професійне спілкування із закордонним партнером з бізнесу; як добре керуючий володіє законами та особливостями бізнесу в країні іншого партнера; чи добре він ознайомлений з особливостями місцевої культури для просування продуктів на ринок; чи враховані для цього специфіка соціального буття майбутніх клієнтів, психологія поведінки споживачів даної країни. Громадські та культурні вподобання працівників мають вплив на відношення працівника до свого робочого місця та організації; пріоритетність проблем працівника; ефективність та характер співдіяння робітників між собою; роль і важливість мотивації для працівника; ефективність підходів, котрі менеджмент використовує в роботі.

Загальними причинами крос-культурної комунікації в Україні є комунікативні бар'єри. На сьогоднішній день їх кількість в кожній окремій організації практично залежить від особливостей роботи компанії. Спільними для всіх організацій є такі комунікативні бар'єри:

– рівень толерантності в колективі (допомагає встановити фізичну безпеку персоналу, поширювати принципи гендерної, сексуальної, релігійної рівності, впливати зростанню рівня гідності кожного в колективі);

– використання вербальних та невербальних засобів спілкування;

– урахування etic- і emic-елементів;

– тенденція розглядання світу крізь культурні фільтри;

– стереотипи поведінки та сприйняття, помилки в розумінні поведінки, котрі створюють бар'єри на шляху результативної міжкультурної комунікації.

Велику роль у подоланні бар'єрів спілкування має відігравати етика. Етичні підходи найкраще тлумачать принципи роботи крос-культурної комунікації, так як орієнтовані на вивчення і виявлення глибинних моральних підстав міжсуб'єктних відносин. На практиці вважається можливим запровадження механізмів цих змін: етичні кодекси; комітети з етики; тренінг; соціальні аудити; юридичні комітети; служби, що розглядають претензії громадян з етичних питань; зміни в корпоративній структурі. Велика кількість підприємств світу мають етичні кодекси, що сприяють розвитку спільних цінностей та єдиного соціокультурного простору, у якому можливі повноцінне спілкування і взаємодія людей, які є представниками різних культур.

Отже, комунікації крос-культурного напрямку займають вагоме місце в системі менеджменту. В сучасному світі національні корпоративні та ділові культури тісно взаємодіють між собою. Тому пріоритетними завданнями менеджера є подолання комунікативних бар'єрів, розповсюдження етичних норм як засобу вирішення проблеми. Це допоможе в формуванні ефективних комунікацій крос-культурного спрямування, яке впливатиме на вибудовування комунікацій з бізнес-партнером іншої культури, та надасть можливість адаптації до швидко мінливих умов бізнес-середовища, а також надасть можливість формування позитивного іміджу компанії загалом.